פערלאג „רוסלאנד-אמעריקא"

מענשען-ליעבע

אַ קאַטאָוועס-שטיק אין איין אַקט

פון

לעאָניד אַנדרעיעוו.

אין אידיש בעארבעט פון י. פיראָזשניקאָוו.

הויפטפערלאג

אמעריקא:	רוסלאנד:
נו-יארק מ. מייזעל.	ווילנא, י. פיראזשניקאוו.
422 גרענד סט.	דרוק אנשטאלט

HARVARD
UNIVERSITY
LIBRARY

Ben
8807

פערלאג „רוסלאנד-אמעריקא"

מֶענְשֶׁען-לֹיעֶבּע

אַ קאַטאָוועס - שטיק אין איין אַקט

פון

לעאָניד אַנדרעיעוו.

אין אידיש בעארבעט פון י. פיראָזשניקאָוו.

Еврейско-Нѣмецкая Т...
9 МАЙ 1909
А. В. ЭСЬКИНА.

הויפטפערלאַג

רוסלאנד: ווילנא, י. פיראזשניקאוו. דרוק אנשטאלט

אמעריקא: נו-יארק מ. מייזעל. 422 גרענד סט.

ЛЮБОВЬ КЪ БЛИЖНЕМУ.

Шутка въ одномъ дѣйствіи **Леонида Андреева**.

Переводъ и обработка для еврейской сцены **И. Пирожникова**.

Вильна типографія И. I. Пирожникова, Завальная № 24.

1909

מענשען-ליעבע

אַ ווילדער אָרט צווישען בערג. אויף אַהויכען זענקרעכטען פעלזענשטיין, פון וועלכען ס׳טיילט זיך אָב פון אויבען אַ קליינער, קוים מערקזאַמער אָבשפרונג, שטייהט עפּעס אַ מענש אין אַ פערצווייפעלטער פּאָזע. פון וואַנען האָט ער זיך דאָרט גענומען, איז שווער צו זאָגען — נאָר מע קען איהם בשום אופן ניט דערלאַנגען, ניט פון אונטען, נים פון אויבען. קורצע לייטערס, שטריק, און דראָנגען בעווייזען אַז מען האָט שוין געפּרופט כל׳ערליי מיטלען צו ראַטעווען איהם; נאָר מ׳האָט גאָר ניט געקאָנט מאַכען.

ווי עס ווייזט אויס, איז שוין אַ לאַנגע צייט אַז דער אומגליקליכער געפינט זיך אין אַזאַ סכנות׳דיגער לאַגע. אונטען האָבען שוין אוספעיעט צוזויפקרייבען זיך אַ מענגע מענשען, אַ מישמאַש פון פערשיעדענע לאַגען. עס שטייהען שוין טיילאַך, וואו מע פערקויפט פערשיעדענע ערפרישונגס-געטריינק; עס שטייהט שוין אפילו אַ גאַנצער בופעטעל, אַרום וועלכען עס פּאַדעט אַרום פערשוויצטערהייד אַ פערסאָפעטער לאַקיי: ער איז דאָ נאָר איינער, און קען זיך ניט ספּראַווען. עס גייהען אַרום פּאַקענטרעגער וואָס האַנדלען מיט אַנזיכטס-קאַרטען, קאָראַלען, קמע׳לאַך און אַלערליי פוסטע קלייניגקייטען; אייגער עפּעס אַ יאָלד סטאַרעט זיך צו געפינען אַ קונה אויף אַ שילדקרעטענעם קאַם, וואָס איז ב׳אמת גאָר ניט פון שילדקרעט. און פון אַלע זייטען קומען אָן טוריסטען, וואָס האָבען שוין געהערט פון דעם קלאַנג אַז דאָ דאַרף באַלד פּאָרקומען אַ שרעקליכער אומגליק. ענגלענדער, דייטשען, רוסען, פראַנצויזען, איטאַליענער א. ז. וו. מיט אַלע זייערע נאַציאָנאַלע אייגענהייטען אין האַראַקטער, מאַניערען און קליידונג. כמעט יעדער פון זיי האָט אַ שפּיציגען אַלפּענשטאָק צו קלעטערען אויף די בערג, אַ בינאָקל, און אַ פאָטאָגראַפישען אַפּאַראַט. עס הערען זיך געשפּרעכען אין אַלערליי לשונות; נאָר, פון בעקוועמליכקייט וועגען פאַרן לעזער זעצען מיר זיי איבער אַלע אין אידיש.

אונטען ביים פעלזענשטיין, וואוהין עס דאַרף אָראָבפאַלען פון אויבען דער אונבעקאַנטער מענש, שטייען צוויי פּאָליציאַנטען. זיי טרייבען פאַנאַנדער די קינדער, און מיט אַ דינער שטריקעלע אויף פערשאַרפטע פלעקעלאַך צוימען זיי אָב אַ פּלאַץ.

ס׳איז אַ פרייליכער גערויש.

דער פּאָליציאַנט. אַוועק פון דאַנען, ווייסעהֶבְרָה׳ניק ער וועט אַראָבפאַלען דיר אויפ׳ן קאָפּ—וואָס וועלען דעמאָלט זאָגען דיין מאַמע מיט׳ן טאַטען?

דער אינגעל. סיידען ער וועט אַראָבפאַלען אָט אויף דעם אָרט?

דער פּאָליציאַנט. יאָ, אויף דעם אָרט.

דער אינגעל. און אויב ווייטער?

דער צווייטער פּאָליציאַנט. דער קונדעס איז נערעכט: ער קאָן אין פערצווייפלונג געבען א שפּרונג, איבער־פליעהען איבער'ן שטריקעל און אָנמאַכען אַ שרעק צווישען די צוזעהער; ער מוז וועגען ניט ווייניגער ווי פיער פוד.

דער ערשטער פּאָליציאַנט. אַוועק פון דאַנען! עי, דו, מיידעלע, וואוהין קריכסט דו? — מאַדאַם, דאָס איז אייער טאָכטער? זייט אַזוי גוט, נעהמט איהר צו פונדאַנען: דער יונגער מענש דאַרף באַלד אַראָפּפאַלען.

די דאַמע. שוין באַלד? אוי וויה איז מיר! און מיין מאַן איז ניטאָ!

די מיידעלע. ער איז אין בופעט, מאַמאַ.

די דאַמע (פערצווייפעלט) נו עס פערשטייהט זיך, שטענדיג אין בופעט, רוף איהם אַקאָרשט, נעללי, זאָג, אַז באַלד וועט ער פאַלען. גיבער! גיבער!

שטימען. קעלנער! — גאַרסאָן! ביער! — ס'איז ניטאָ קיין ביער.—וואָס? וואָס איז דאָס? אַ שיין שטיקעל בופעט! — באַלד וועט מען ברייננען. — טאָ גיבער־זשע! — קעלנער! — קעלנער! — גאַרסאָן!

דער ערשטער פּאָליציאַנט. דו ביסט ווידער דאָ, קונדעס איינער!

דער אינגעל. איך האָב געוואָלט צונעהמען אַט יענעם שטיין.

דער פּאָליציאַנט. אויף וואָס דאַרפסט דו עם?

דער איננעל. עס זאָל איהם ניט אַזוי וויה-טאָן פאַלענדיג.

דער צווייטער פאָליציאַנט. דער קונדס איז געריכט: מע דאַרף אויפראַמען די שטיינער, און גלאַט, אוי-בער דעם, דאַרף מען טאַקי ריין מאַכען דעם אָרט, אֶפְשָׁר איז ערגעץ דאָ פאַלאָווינעס, אָדער זאַמד?

עס קומען אונטער צוויי טוריסטען, ענגלענדער, זיי בעקוקען דעם אובעקנאַנטען אין זייערע בינאָקלען, און שמועה'ען צווישען זיך.

דער ערשטער. יונג.

דער צווייטער. ווי אַלט?

דער ערשטער. אַכט און צוואַנציג.

דער צווייטער. זעקס און צוואַנציג. זעהט אויס עלטער פון שרעק.

דער ערשטער. אין נעוועט.

דער צווייטער. בצעדן קענען הונדערט, פערשרייבט.

דער ערשטער. (פערשרייבענדיג, צום פאליציאַנט) זאָגט מיר, איך בעט אַייך, פון וואַנען האָט ער זיך דאָרט גענומען? פאַר וואָס נעהמט מען איהם פון דאָרט ניט אַראָב?

דער פאָליציאַנט. מע האָט געפּרופט, אָבער מע קען גאָר ניט מאַכען: אַלע לייטערס זיינען קורץ.

דער צווייטער. ווי לאַנג איז ער דאָ?

דער פאָליציאַנט. צוויי מֵעת-לְעֵת.

דער ערשטער. אָהאָ! אַרום אָבענד וועט ער אַראָב-פאַלען.

דער צווייטער. אין צוויי שָׁעָה אַרום, — הונדערט קעגען הונדערט.

דער ערשטער. פערשרייבט! (שרייט צום אונבעקאנטען) ווי פיהלט איהר זיך? הא, וואס? איך הער ניט.

דער אונבעקאנטער. (מיט א שוואכער שטימע) שלעבט.

די דאמע. אוי וויה איז מיר! און מיין מאן איז ניטא.

די מיידעלע. (צילויפענדיג) דער פאפא האט געזאגט אז ער האט נאך צייט, ער שפיעלט דארט מיט איינעם אין שאך.

די דאמע. אוי, וויה איז מיר! זאג, נעללי, אז איך רוף איהם, און אפשר... הער פאליציאנט, זאגט, ער וועט באלד אראבפאלען? ניין, נעללי, גייה דו בעסער, און איך וועל דא צוזעהען דעם ארט פאר פאפא.

א הייבע, א דארע דאמע מיט א ענערגישען, בייזען אויסדרוק אין געזיכט, פיהרט א מחלוקת מיט עפעס א טוריסט וועגען דעם פלאץ, דער טוריסט איז א קליין-געוואקסענער, א שוואכער, אין א שטילער מאן, און קען זיך ניט ספראווען מיט זיין געגנערין, וועלכע טרעט ארויס געגען איהם ענערגיש.

דער טוריסט. אבער, מאדאם, דאס איז דאך מיין פלאץ, שוין פון צוויי שעה אז איך שטייה דא.

די ענערגישע דאמע. וואס האט דאס צו מיר, ווי לאנג איהר שטייהט דא? איך וויל דא שטיין, איהר פערשטייהט, צו ניין? פונדאנען וועט מיר בעסער זיין צו זעהען, איהר פערשטייהט צו ניין?

דער טוריסט. (מיט א ווייכע שטימע) אבער מיר וועט אויך זיין פונדאנגען בעסער צו זעהען.

די ענערגישע דאמע. אויך מיר געזאגט איהר פערשטייהט דען עפעס אין אזעלכע זאכען?

דער טוריסט. וואס איז דא צו פערשטייהן? א מענש דארף אראבפאלען און מעהר גאר ניט.

די ענערגישע דאַמע. (קרימט איהם איבער) אַ מענש דאַרף אַראָפּפאַלען און מעהר גאָר ניט! אויך מיר געזאָגט. האָט איהר דען אַמאָל געזעהען אַ מענשען וואָס פאַלט? ניין? און איך האָב געזעהען אַזעלכע גאַנצע דריי: צוויי אַקראָבאַטען, איינעם, וואָס איז געגאַנגען אויף אַ שטריק, און דריי, וואָס זיינען געפלויגען אויף אַ לופט-באַלאָן.

דער טוריסט. דאָס איז דאָך שוין זעקס.

די ענערגישע דאַמע. (איבערקרימענדיג) דאָס איז דאָך שוין זעקס! וואָס פאַר אַ גאָון אין מאַטעמאַטיק! און איהר האָט אַמאָל געזעהען אַז אין אַ זוויערינעץ זאָל אַ טיגער פאַר אייך אין די אויגען צערייסען אַ דאַמע? האַ? וואָס? פערשטיהט איהר שוין? און איך האָב געזעהען! טאַ זייט זשע אַזוי גוט, זייט אַזוי גוט.

דער טוריסט קוועטשט מיט די פּלייצעס, פּיהלענדיג זיך בעליידיגט, און טרעט אָב פון זיין אָרט. די ענערגישע דאַמע זעצט זיך פאַנאַנדער בהרחבה אויפ'ן ערָאָבערטען שטיין, לייגט פאַנאַנדער אַרום זיך איהר האַנדטאַשע, נאָזיטיכלאַך, מיאַטע-מאַנדעלאַך אין עפּעס אַ פּלעשעלע טראָפּענס; זי נעהמט אַראָב די האַנדשוה, ווישט אויס די גלעזער פון איהר בינאָקל, בעקוקענדיג מיט פערגניגען די אַרומיגע מענשען: זי ווענדעט זיך צו דער דאַמע וואָס וואַרט אויף איהר מאַן. פון בופעט.

די ענערגישע דאַמע. איהר וועט אַזוי מיעד ווערען, דושעטשקע, איהר וואָלט זיך בעסער געזעצט.

די ערשטע דאַמע. אָך, רעדט גאָר ניט: ביי מיר זיינען שוין די פיס געשוואָלען געוואָרען שטייהענדיג.

די ענערגישע דאַמע. היינטיגע מאַנסביל זיינען

אזעלכע נאהאלען: זיי װעלען קיינמאָל ניט אָבטרעטען זייהער אָרט א דאמע. און מיאטע מאנדעלאך האָט איהר מיטגענומען?

די ערשטע דאַמע. (ערשראָקען) בײדען מען דאַרף זיי דאָ האָבען?

די ענערגישע דאַמע. אַז מען קוקט זייער לאַנג אינדערהױך, הייבט אָן צו נודיען, און נאַשאַטירנעם ספירט האָט איהר? ניין? אָ, נאָט מיין גאָט, װי קען מען דאָס זיין אַזוי לייכטזיניג! װי זשע װעט מען אייך קענען אָבמינטערען בעת ער װעט ארויספאַלען? און קיין עפיד־טראָפענס האָט איהר אויך ניט? נו, עס פערשטייהט זיך! נאָר אויב איהר זייט שוין אַליין אַזאַ... נו, טאָ האָט איהר שוין דען קיינעם ניט װאָס זאָל קענען זאָרגען פאַר אייך.

די ערשטע דאַמע. (ערשראָקען) איך װיל זאָגען מיין מאַן, ער איז אין בופעט.

די ענערגישע דאַמע. אייער מאַן איז אַ טויגעניכטס.

דער פאָליציאַנט. װעמעס איז דאָס עפעס אַ מַלְבּוּשׁ? װער האָט דאָ אַװעקגעװאָרפען די שמאַטע?

דער אינגעל. דאָס האָב איך געטהאָן, איך האָב דאָס אונטערגעלייגט מיין רעקעל, כדי עס זאָל איהם ניט אַזוי װייה טהאָן בְּעֵת׳ן פאַלען.

דער פאָליציאַנט. גלייך זאָלסטו עס צונעהמען.

אייניגע טוריסטען, מיט פאָטאָגראַפישע אפאראטען אין די הענד שטרייטען צװישען זיך. יעדער װיל פערנעמען א בעקװעמערן פלאץ.

דער ערשטער. איך האָב דאָ געװאָלט זיך שטעלען.

דער צװייטער. איהר האָט געװאָלט, און איך האָב זיך שוין געשטעלט.

דער ערשטער. איהר האָט זיך אָקאָרשט גע-שטעלט, און איך בין שוין געשטאַנען דאָ צוויי מְעֵת-לְעֵת.

דער צווייטער. פאַר וואָס זשע זיינט איהר אַוועק-געגאַנגען, און ניט געלאָזען נאָך זיך אויף אַ סִמָן האָצבי אַיי-ער שאָטען?

דער ערשטער. צום טייוועל, איך קען דאָך ניט שטאַרבען פון הונגער!

דער יאָלד וואָס פערקויפט אַ קאַם. (געהיימניס-פאָל, כמעט ווי בסוד) פון שילדקרעט.

דער טוריסט. (מיט כעס) נו איז וואָס?

דער יאָלד. פון אֶמֶת'ע שילדקרעט.

דער טוריסט. גייהט אייך צו אַלע שוואַרצע יאָהר!

אַ דריטער טוריסט, אַ פאָטאָגראַף. אום גאָטעס-ווילען, מאַדאַם, איהר האָט זיך געזעצט אויף מיין אַפּאַראַט.

די דאַמע: אַך, וואו איז ער?

דער טוריסט. אָט דאָ אונטער אייך, אונטער אייך.

די דאַמע. אָבער איך בין אַזוי פערמאַטערט! פוי, וואָס פאַר אַ שלעכטען אַפּאַראַט איהר האָט! איך קוק, וואָס איז דאָס מיר אַזוי שלעכט צו זיצען, ערשט דאָס איז מַהְמַת איך זיין אויף אייער אַפּאַראַט.

דער טוריסט. (ענגסטליך) מאַדאַם!

די דאַמע. און איך, פערשטייהט איהר מיך, האָב געמיינט, אַז דאָס איז אַ שטיין. איך זעה-עס ליגט עפּעס אַזוינס, און איך קלער זיך: זאָל דאָס זיין אַ שטיין-פאַר וואָס זשע איז ער אַזוי שוואַרץ? ערשט עס ווייזט זיך אַרוים, אַז דאָס איז גאָר אייער אַפּאַראַט.

דער טוריסט. (פערצווייפעלט), מאדאם, אום גאטעס-ווילען!...

די דאמע. אבער פארוואס-זשע איז ער אזא גרויסער? אפאראטען זיינען געוויהנליך קליינינקע, און דער איז אזא גרויסער. אויף מיין עהרען וואָרט, מיר איז אויפ'ן זינען ניט ארויף, אז דאָס איז אַנ'אַפּאַראַט. און מיך קענט איהר אַראָב-נעהמען? מיר וואָלט זיך אזוי געוואָלט אויפ'ן פאָן פון די בערג בא אזא דעקאראציע.

דער טוריסט. אָבער ווי קען איך אַראָבנעהמען, אז איהר זיצט אויף איהם!

די דאמע. (האפט זיך אויף אין שרעק פון איהר ארט) שטיינ'ן, פאר וואָס זשע האָט איהר מיר ניט געזאָגט? ער נעהמט אראָב?

שטימען. קעלנער, ביער! — פארוואָס ברייננט איהר ניט קיין וויין? מ'האָט איך שוין לאנג בעשטעלט. — וואָס ווינשען זיי? — גלייך! — די מינוט, — קעלנער! — קעלנער! — אַ צאָהן-שטעכער!

עס גיהט אריין מיט אימפעט א דיקער א פערספּעקטער טוריסט מיט זיין גאנצער געזינדעל.

דער טוריסט. (שרייט) מאַשאַ! סאַשאַ! פעטיאַ! וואו איז מאַשאַ? אוי וויי איז מיר, וואו זשע איז מאַשאַ?

אַ גימנאַזיסט. (אומעטיג) זי איז דאָ, פּאַפּאַ.

דער טוריסט. טאָ וואו זשע איז זי? מאַשאַ!

די מיידעל. אָט בין איך, פּאַפּאַ.

דער טוריסט. וואו ביסטו, וואו? (קעהרט זיך אום) אַך, דו ביסט דאָ! נו וואָס בעהאַלסט דו זיך פון הינטען? זעה נאָר, זעה! וואיהין קוקסט דו? נאָט מיין גאָט!

די מיידעל. (אומעטיג) איך ווייס ניט, פאפא.

דער טוריסט. ניין, ס'איז פון איהר ניט אויסצו־האלטען! נו זאגט אליין, זי האט קיינמאל קיין בליין ניט געזעהען, און אז עס קומט צו דעם, גלאצט זי און גלאצט מיט די אויגען, און ווי עס גיט א בליין–פערמאכט זי זיי. און אזוי האט זי טאקי עד היום ניט געזעהען! מאשא, דו וועסט ווי־דער אמאל דורכלאזען! אט איז ער, דו זעהסט?

דער גימנאזיסט. זי זעהט, פאפא.

דער טוריסט. גיעב נאר אבטונג אויף איהר (ער בייט פלוצלוג זיין שטימע אויף א טאן פון טיעפע רחמנות) אך, דער אומגליקליכער יונגער מענש! ניין, נאר א קלער צו טהאן, סיי־דען ער וועט באמת אט אזוי טאקי אראבפאלען! קוקט נאר, קינדער, ווי בלייך ער איז: איהר זעהט שוין, ווי ס'איז גע־פעהרליך צו קלעטערען.

דער גימנאזיסט. (אומעטיג) ער וועט היינט ניט אראבפאלען, פאפא.

דער טוריסט. רעד ניט קיין נארישקייט! ווער האט דאס געזאגט?

די צווייטע מיידעל. פאפא, מאשע האט ווידער צוגעמאכט די אויגען.

דער ערשטער גימנאזיסט. איך וויל א ביסעל צוזעצען זיך, פאפא, כ'לעבען, ער וועט היינט ניט אראבפאלען; מיר האט געזאגט דער שווייצאר פון האטעל.– איך קען מעהר ניט! דו שלעפסט אונז ארום גאנצענע טעג אין אלערליי גא־לערעיעס...

דער טוריסט. וואָס? פון וועמעס דען טובה וועגען טהו איך דאָס, האַ? דו מיינסט, כ'האָב גרויס נַחַת אַרום צו שלעפּען זיך מיט אַזאַ שוטה ווי דו...

די צווייטע מיידעל. פּאַפּאַ, מאַשאַ פינטעלט ווידער מיט די אויגען.

דער צווייטער גימנאַזיסט. איך קען אויך מעהר ניט אויסשטייהן. כ'האָב די גאַנצע צייט שרעקליכע חֲלוֹמוֹת; היינט האָבען זיך מיר די גאַנצע נאַכט געַחלומט די קעלנער פון האָטעל.

דער טוריסט, פּעט'קאַ!

דער ערשטער גימנאַזיסט. און איך בין געוואָרען אַזוי אויסגעמאָרעט, אַז ס'איז געבליבען פון מיר ניט מעהר ווי הויט און ביינער. איך קען מעהר ניט, פּאַפּאַ, מעגסט מיך אָבגעבען צו אַ פּאַסטוך, צו אַ סווינאָפּאַס...

דער טוריסט. סאַשקאַ!

דער ערשטער גימנאַזיסט. ס'איז נאָך גערעדט, ווען ער וואָלט בֶּאֱמֶת אַראָבפאַלען; אָבער אַלע פלוידערען און איהר גלויבט. און אייער בעדעקער אויך. אייער בעדעקער זאָגט אויך ליגען.

מאַשאַ. (טרויעריג) פּאַפּאַ, קינדער, ער הייבט שוין אָן צו פאַלען.

דער יונגער מענש שרייט עפּעס פונדערהויך. ס'ווערט אַ גערידער, ס'הערען זיך שטימען: „ועהט, זעהט, ער פאַלט שוין!" אַלע הייבען אויף זייערע בינאָקלען, אייניגע פאָטאָגראַפען הייבען אָן אין היילענים צו קנאַקען מיט זייערע אַפּאַראַטען. די פּאָליציאַנטען הייבען אָן ענערגיש אָבצורייניגען דעם פּלאַץ צום פאַלען.

דער פאָטאָגראַף. צום טייוועל! וואָס האָב איך דאָס געטהאָן... אָט דאָס איז וואָס מע זאָגט, אַז פון גרויס היי־לענים קומט קיין גוטס ניט אַרויס.

דער צווייטער פאָטאָגראַף. קאָלעגאַ, ביי איך אין אַפּאַראַט איז דער אָביעקטיוו גאָר צוגעמאַכט.

דער ערשטער פאָטאָגראַף. (בעקוקענדיג דעם אפּאַ־ראַט) וואָס זאָגט איהר צו דעם!

שטימען. שטילער! ער קלייבט זיך צו פאַלען.—ניין ער זאָגט עפּעס.—ניין, ניין, ער פאַלט! שטיללער!

דער אונבעקאַנטער. (מיט א שוואכער שטימע) ראַטעוועט!..

דער דיקער טוריסט. אַך, דער אָרעמער יונגער מענש! מאַשאַ! פּעטיאַ! אָט איז אַיך אַ טראַגעדיע: דער הימעל איז קלאָר, דער וועטער איז שיין, און ער דאַרף באלד פאַלען און געהרג׳עט ווערען אויף טויט. דו פערשטייהסט, מאַשאַ, ווי שרעקליך דאָס איז!

דער גימנאַזיסט. (אומעטיג) איך פערשטייה.

דער טוריסט. און דו, מאשא פערשטייהסט? דו בעקלער זיך נאָר, אָט איז דער הימעל, אָט זיצען זיך מענשען ביי׳ם פרישטאָג, ס׳איז אַ נחת צו קוקען, און ער דאַרף אַראָב־פאַלען. וואָס פאַר אַ טראַגעדיע! פּעטיאַ, דו געדיינקסט האַמלעט׳ען?

די צווייטע מיידעל. (זאגט אונטער) האַמלעט, דער דענישער פּרינץ אין עלסינאָר.

פּעטיאַ. (מיט א זויערע מינע) אין העלסינגפאָרס, נו, יאָ, איך ווייס. וואָס האָט איהר זיך צו מיר צוגעטשעפּעט, פּאַפּאַ?

מאַשאַ. (אומעטיג) עס האָבען זיך אַ גאַנצע נאַכט גע־חלומט די קעלנערס פון האָטעל.

ס אַ ש אַ . איהר וואָלט בעסער בעשטעלט בוטערבראָדען אויף צוצובייסען.

דער יאָלד וואָס פערקויפט אַ קאַם. (אזוי ווי בסוד) אַ שילדקרעטענער, אַנ'עבט-שילדקרעטענער.

דער טוריסט. (צוטרוויליך) אַ געגנבע'טער?

דער יאָלד. וואָס רעדט איהר, מיין הער!

דער טוריסט. (מיט כעס) אויב ער איז ניט געגאַנב'עט, ווי קען ער זיין פון עכט-שילדקרעט?

די ענערגישע דאַמע. (גוטמוטיג) דאָס אַלין זיינען אייערע קינדער?

דער טוריסט. יאָ, מאַדאַם. אַ פאָטער האָט אַלע מאָל צו טהאָן... ווי איהר זעהט, זיי פראָטעסטירען; איהר ווייסט דאָך, מאַדאַם, אַז צווישען עלטערען און קינדער איז פון אייביג אָן ניטאָ קיין אַחדות... דאָ איז אַזאַ שרעקליכע טראַגעדיע, דאָס האַרץ קען פּלאַצען פון וועהטאָג... מאַשאַ, דו הייבסט ווידער אָן צו פינטלען מיט די אויגען?

די ענערגישע דאַמע. איהר זייט זייהער גערעכט: קינדער דאַרף מען זעהען צו פערהאַרטען. אָבער זאָגט מיר, פאַר וואָס רופט איהר עס אַ שרעקליכע טראַגעדיע? אַ ליאַדראַ בלעכער וואָס דעקט אַ דאַך קומט אויס אַראָבצופאַלען פון אַ פיעל גרעסערע הויך. נו וויפיעל קען דאָ זיין—הונדערט, צוויי-הונדערט פוט? און איך האָב געזעהן ווי אַ מענש איז געפאַלען גלייך פון הימעל.

דער טוריסט; (ענטציקט) וואָס איהר רעדט! מאַשאַ, קינדער, איהר הערט?—גלייך פון הימעל.

די ענערגישע דאַמע. נו יאָ, דאָס איז געווען איינער וואָס איז געפלוינען אין אַ לופט-באַלאָן. ער האָט זיך אַראָבגעלאָזען פון די וואָלקענס און — טראַך, גלייך אויף איין אייזערנעם דאַך.

דער טוריסט. אַ שרעק צו הערען!

די ענערגישע דאַמע. אָט דאָס איז אַ טראַגע-דיע! צוויי שעה גאַנצע האָט מען אויף מיר געגאָסען וואַסער פון אַ פּלומפּ ביז מע האָט מיך אָבגעמינטערט. זיי האָבען מיך שיער ניט דערטרונקען, די פּאַרלעצעס! פון יענעמאָל טראָג איך אַלע מאָל מיט זיך נאַשאַטירנעם כפירט.

עס קומט אָן אַ שלעפּער-באַנדע פון איטאַליענישע כְּלֵי-זֶמֶר און זינגער: אַ קליינינקער, אַ דיקער טענאָר מיט אַ געלער בערדעל, מיט גרויסע נאַריש-טרוימערישע אויגען. ער זינגט האָניג-זיס. אַ מאָגערער הויקער אין אַ זשאַקיי-מיץ זינגט מיט אַ גרילצענדער באַריטאָן שטימע. אַ באַס מיט אַ רויבער-געזיכט זינגט, צו-שפּיעלענדיג אויף אַ מאַנדאָלינע. אַ אויסגעדאַרטע מויד מיט אַ פיעדעל גלאָצט מיט די אויגען, אַזוי אַז מע זעהט מעהר ניט ווי די ווייסאַפּעל. זיי שטעלען זיך אַלע אין איין שורה און זינגען:

Sul mare lucido l'astro dargento,
Placida è l'onda prospero è il vento.
Venite all'agile... Barchetta mia... Santa Lucia...

מאַשאַ. (אומעטיג) פּאַפּאַ, קינדער, זעהט: ער הייבט אָן צו מאַכען מיט די הענד.

דער טוריסט. צו זאָל דאָס די מוזיק האָבען גע-ווירקט אויף איהם?

די ענערגישע דאַמע. ס'איז זייער מעגליך, אין

אַלגעמיינעם, אַלע אַזעלכע זאַכען ווערען געמאַכט מיט מוזיק־בעגלייטונג. נאָר אַזוי וועט ער אראָבפאַלען גיכער ווי עס געהער.
עי, איהר כְּלֵי־זֶמֶר, אַוועק, פון דאנען! אַוועק, אַוועק!

עס קומט אָן אַ הויכער טוריסט מיט פערדרייהטע וואָנצעס. נאָך איהם גייהען נאָך אייניגע נייגעריגע. דער טוריסט זשעסטיקולירט ענערגיש מיט די הענד.

ד ע ר ה ו י כ ע ר ט ו ר י ס ט. דאָס איז אַ רְצִיחָה! פאַר וואָס ראַטעוועט מען איהם ניט? מיינע הערען, איהר האָט אַלע געהערט ווי ער האָט געשריעהען: ראַטעוועט מיך?

ד י נ י י ג ע ר י ג ע. (אַלע צוזאַמען) אַלע האָבען דאָס געהערט.

ד ע ר ה ו י כ ע ר ט ו ר י ס ט. אָט זעהט איהר! איך האָב אויך געהערט טאַקי אָט די ווערטער: „ראַטעוועט מיך". פאַר וואָס זשע ראַטעוועט מען איהם ניט? דאָס איז אַ רְצִיחָה! עי, פאָליציאַנט! פאַר וואָס ראַטעוועט איהר איהם ניט? וואָס טהוט איהר דאָ?

ד ע ר פ אָ ל י צ י אַ נ ט. מיר ריינינגען אָב דעם פּלאַץ צום פאַלען.

ד ע ר ה ו י כ ע ר ט ו ר י ס ט. אַ, דאָס איז גוט; אָבער פאַרוואָס ראַטעוועט איהר איהם ניט. איהר דאַרפט איהם ראַטעווען, דאָס איז אייער פפליכט פון מענשען־ליעבע, ווי באַלד נאָר אַ מענש בעט מע זאָל איהם ראַטעווען, מוז מען איהם ראַטעווען. ניט אֱמֶת, מיינע הערען?

ד י נ י י ג ע ר י ג ע. (אַלע צוזאַמען) אֱמֶת, אֱמֶת! מע מוז איהם ראַטעווען.

ד ע ר ה ו י כ ע ר ט ו ר י ס ט. (מיט האַרץ) מיר זיינען ניט קיין געצען־דיענער, מיר זיינען קריסטען, מיר דאַרפען ליעב האָ־

בען איינער דעם אַנדערען. ווי באַלד נאָר ער בעט ראַטעווען איהם, דאַרפען אָנגענומען ווערען אַלע מיטלען וואָס די אַדמי־ניסטראַציע האָט ביכוֹבֶ׳ת אָנצונעהמען. ע׳, פּאַליציאַנט! איהר האָט אָנגענומען אַלע מיטלען?

דער פּאָליציאַנט. אַלע.

דער הויכער טוריסט. אַלע ביז איינעם, מיינע הערען, אַלע מיטלען זיינען אָנגענומען. ע׳, יונגער מאַן, הערט וואָס איך זאָג אייך—מ׳האָט אָנגענומען אַלע מיטלען צו ראַטע־ווען אייך. איהר הערט?

דער אונבעקאַנטער. (מיט א שוואַכער שטימע) ראַ־טעוועט!...

דער הויכער טוריסט. (אויפגערעגט) מיינע הערען, איהר הערט: ער האָט נאָך א מאָל א געשריי געטאָהן: „ראַטע־וועט", ע׳, פּאָליציאַנט, איהר האָט געהערט?

איינער פון די נייגעריגע. (מיט א ניט זיכערען אויס־דרוק) נאָך מיין מיינונג נאָך, מוז מען איהם ראַטעווען.

דער הויכער טוריסט. אָט דאָס זאָג איך דאָך שוין פון צוויי שעה און איך הער דאָס ניט אויף צו טַעֲנה׳ען. ע׳, פּאָליציאַנט, איהר האָט געהערט? דאָס איז אַ רְצִיחָה!

דער זעלבער פון די נייגעריגע. (מיט מעהר מוט) נאָך מיין מיינונג נאָך דאַרף מען זיך ווענדען צו דער העכע־רער אַדמיניסטראַציע.

די איבריגע. (אַלע צוזאַמען) יאָ, יאָ, מע דאַרף אָנ־געבען א זשאלאָבע: דאָס איז אַ רְצִיחָה. די רעגירונג דאַרף ניט לאָזען איהרע בירגער אין א סַכָּנָה. מיר אַלע צאָהלען דאָך פּאָ־דאטקעס, מע מוז איהם ראַטעווען.

דער הויכער טוריסט. און וואָס זאָג איך? ס'פערשטייהט זיך, אז מע מוז גייהן אָנגעבען א זשאלאָבע... הערט, יונגער מאן, איהר צאָהלט פאָדאטקעס? וואָס? איך הער ניט.

דער דיקער טוריסט. פעטיאַ! קאַטיאַ! הערט נאָר וואָס פאר א טראגעדיע!—אַך, דער אָרעמער יונגער מענש! ער דאַרף באלד אראָבפאלען, און פון עם פאָדערט מען ער זאָל אָבצאָהלען וואויהנונג-שטייער.

קאטיא. (אַ מיידעלע אין ברילען, מיט בקיאות) צו קען מען דאָס דען אָנרופען א וואויהנונג, פאפא? א וואויהנונג הייסט דאָך...

פעטיא. (קנייפט איהר) אַ, דו הניפּושניצע!

מאשא. (אומעטיג) פאפא, קינדער, זעהט—ער הייבט ווידער אָן צו פאַלען.

עס ווערט ווידער אַ טומעל מיט די זעלביגע געשרייען מיט די היילענים פון די פאָטאָגראַפען.

דער הויכער טוריסט. מע דאַרף ניט מאַכען קיין שהיות. זאָל זיין וואָס עס וויל, מע דארף איהם ראטעווען! ווער גייהט מיט מיר?

די נייגעריגע. (אַלע צוזאַמען) מיר אַלע, אלע!

דער הויכער טוריסט. עי, פאָליציאַנט, איהר האָט געהערט? קומט זשע, מיינע הערען.

זיי גייהען אַוועק, מאַכענדיג שטאַרק מיט די הענד, אין בופעט ווערט אַלץ לעבהאַפטער: ס'הערט זיך אַ קלינגעריי פון ביער גלעזער און אַן'אָנפאַנג פון אַ דייטשער ליעד. אַ צוטומעלטער קעלנער לויפט אָב אָנאַזייט, קוקט מיט אַ פערצווייפעלטער מינע אויפ'ן הימעל און ווישט אָב מיט אַ סערוועטקע

דעב שוויס פון פנים, פון אַלע זייטען הערען זיך געשרייהען: קעלנער, קעלנער!

דער אונבעקאנטער. (גענוג דייטליך) קעלנער, צו קענט איהר מיר ניט דערלאנגען א גלאָז סאָדע וואסער?

דער קעלנער קוקט ערשטוינט אויפ'ן הימעל, זוכט מיט די אויגען דעם אונבעקאַנטען און גייהט אַוועק מאַכענדיג זיך ניט הערענדיג. שרעקליכע געשרייהען: קעלנער, ביער!

דער קעלנער. באלד, די מינוט, באלד!

עס גייהען צו צוויי שכורע הערען פון בופעט.

די דאמע. אך, אָט איז מיין מאן! אהער, קום גיכער אהער!

די ענערגישע דאמע. וואָס זאָגט איהר אויף דעם פּאָרלעין!

דער שכור. (אַוועקמאַכענדיג מיט'ן האַנד) עי, איהר דאַרט אינדערהויך, וואָס, זייהער ניט גוט? א?

דער אונבעקאנטער. (גאַנץ דייטליך) ניט גוט. ס'איז מיר שוין נמאָס ומאוס געוואָרען.

דער שכור. און קיין ביסעלע משקה קען מען אויך ניט נעהמען?

דער אונבעקאנטער. נאָר ניט צו דיינקען!

דער צווייטער שכור. וואָס פלוידערסט דו, ווי קומט ער צו משקה? דער מענש דארף שטארבען און דו יועקסט זיין יצר־הרע. עי, רב קרוב! מיר מאכען די גאנצע צייט לחיים פאר אייער געזונד. ווערט דאָס אייך חלילה, ניט שאטען?

דער ערשטער שכור. וואָס פלוידערסטו, ווי קען דאָס איהם שאטען? דאָס קען איהם נאָר צוגעבען מוט. עי,

רֶבּ קָרוֹב, בּלייבּען, מיר האָבּען אויף אייך רַחֲמָנוּת; נאָר זאָל דאָס אייך ניט אַרען: מיר וועלען באלד ווידער אוועק צוריק אין בופעט.

דער צווייטער שכּור. זעה נאָר וויפיעל עוֹלָם עס האָט זיך צוזאמענגעקליבּען!

דער ערשטער שכּור. קום אַקאָרשט, ער קען באלד אראָבּפּאלען, וועט מען צומאכען דעם בופעט.

עס קומט אַן אַ נייע פּאַרטיע טוריסטען. בּראַש גייהט אַ זעהער עלעגאַנטנער הער—אַ קאָרעספּאָנדענט פוּן די גרעסטע איירָאפּיישע צייטונגען. מע זעהט אַז זיינע בּעגלייטער בּעציהען זיך צו איהם בְּיִרְאַת הַכָּבוֹד. פיעל פּערלאָזען דעם בופעט און גייהען אַ קוק טהאָן אויף עס. אַפילוּ דער קעלנער זשאַלעוועט ניט קיין עטליכע איבּעריגע טריט, וואַרפט אויף איהם אַ שנעלען בּליק און טראָגט זיך וויטער מיט אַ פרייהליכע שמייכעל, פאַנאַנדערפליסקענדיג עפּעס פון אַ שיסעלע וואָס ער האַלט אין האַנד.

שטימען. דער קאָרעספּאָנדענט! דער קאָרעספּאָנדענט! זעהט, זעהט!

די דאמע. אַך, מיין גאָט—און מיין מאַן איז ווידער ניטאָ!

דער דיקער טוריסט. פּעטיאַ, מאשא, סאשא, קאטיא, וואסיא, זעהט, זעהט!—אָט דאָס איז אַנ'אָבּער־קאָרעספּאָנדענט.—איהר פּערשטייהט, אַ הויפּט-קאָרעספּאָנדענט פון די גרעסטע צייטונגען: ווי ער וועט אָנשרייבּען, אזוי וועט דאָס זיין.

קאטיא. מאשעטשקאַ, דו קוקסט ווידער ניט אהין.

מאשקא. האַי וואָלט איהר בּעסער בּעשטעלט בּוטער־בּראָדען! איך קען ניט, פּאפּאַ! אַ מענשען דאַרף מען געבּען עסען...

דער דיקער טוריסט. (מיט געפיהל) וואָס פאַר א טראגעדיע! מיין טייערע קאטיעטשקא, דו פערשטייהסט, ווי שרעקליך דאָס איז: אזא פראכטפאָלער וועטער—און דער הויפט קאָרעספאָנדענט! נעהם אקאָרשט ארוים דאָס ביכעלע, פעטיא, דאָס נאָטיץ־ביכעלע נעהם ארויס!

פעטיא. איך האָב עס פערלאָרען, פאפא.

דער קאָרעספאָנדענט. וואו זשע איז ער?

שטימען. (מיט ג. פעליגקייט) אָט דאָרט איז ער, אָט דאָרט! עטוואָס העכער, נאָך העכער! עטוואָס נידעריגער! ניין, העכער!

דער קאָרעספאָנדענט. ערלויבט מיר, ערלויבט, מיינע העררען. איך וועל אליין געפינען. אהא, אָט איז ער! יאָ, יאָ, דאָס איז א לאגע...

דער טוריסט. אֶפְשָׁר ווילט איהר אביינקעלע?

דער קאָרעספאָנדענט. איך דאנק אייך (ער זעצט זיך) יאָ, א שיינע לאגע! זייהער אינטערעסאנט. (ער גרייט צו דאָס נאָטיצביכעל; צו די פאָטאָגראפען, העפליך) איהר האָט שוין פאָטאָגראפירט, מיינע העררען?

דער ערשטער פאָטאגראף. ווי הייסט, ווי דען, געגעבען דעם אלגעמיינעם האראקטער פון דער געגענד.

דער צווייטער פאָטאָגראף. די לאגע פון'ם יונגען מענשען איז זייהער טראגיש...

דער קאָרעספאָנדענט. יאָ, יאָ! זייהער, זייהער אינטערעסאנט.

דער דיקער טוריסט. סאשקא, דו הערסט? א קלוגער מענש, א הויפט־קאָרעספאָנדענט און זאָגט אז ס'איז

זייהער אינטערעסאנט, און דו—בוטערבראָדען!—באַלוואן!

טאשקא. ס'קען דאָך זיין, אז ער האָט זיך שוין אָנגעגעסען...

דער קאָרעספּאָנדענט. מיינע העררען, איך בעט אייך, עס זאָל זיין שטיל.

אַ בערייטוויליגע שטימע. עי, דאָרט אין בופעט, שמילער!

דער קאָרעספּאָנדענט. (טרייט צום יונגען מענשען אינדערהויך) ערלויבט מיר זיך פאָרצושטעלען: דער הויפּט קאָרעספּאָנדענט פון דער אייראָפּייאישער פרעססע. איך בין ספּעציעל קאָמאַנדירט אַהער פון מיין רעדאַקציע. כ'וואָלט געוואָלט אייך פרעגען איינינע זאכען וועגען אייער לאגע. ווי רופט מען אייך? ווי איז אייער נאָמען? אייער געזעלשאפטליכע לאגע? ווי אלט זייט איהר?

דער אונבעקאַנטער. (מורמעלט עפּעס).

דער קאָרעספּאָנדענט (אַביסעל פערחדושט) מ'הערט נאָרניט. איז ער די גאַנצע צייט אַזוי?

שטימען. יאָ, מ'קען איהם גאָר ניט פערשטייהן.

דער קאָרעספּאָנדענט. (פערשרייבט עפּעס אין ביכעל) זייהער גוט! האָט איהר ווייב און קינדער?

דער אונבעקאַנטער. (מורמעלט עפּעס).

דער קאָרעספּאָנדענט. איך הער ניט! איהר האָט אַ ווייב, יאָ? רעדט העכער!

דער טוריסט. ער האָט געזאָגט אַז ער איז נאָך אַ בָחור.

דער צווייטער טוריסט. וואָס רעדט איהר! ער האָט געוויס אַ ווייב.

דער קאָרעספאָנדענט. (נאַכלעסיג) אַזוי מיינט איהר? ווע‏לען מיר טאַקי אַזוי פערשרייבען: האָט אַ ווייב. — וויפיעל קינדער האָט איהר? וואָס? איך הער ניט, דאַכטזיך ער האָט געזאגט: דריי? הם... לאָמיר בעסער שרייבען פינף.

דער דיקער טוריסט. אך, וואָס פאַר אַ טראַ־געדיע, פינף קינדער. א גרויל!

די ענערגישע דאַמע. ס'איז א ליגען.

דער קאָרעספאָנדענט. (שרייט) ווי קומט איהר אַהין אויבען? וואָס? איך הער ניט, העכער! זאָגט נאָך אַ מאָל! וואָס האָט איהר געזאָגט? (קוועטשט מיט די פלייצעס. צום פובליקום) וואָס רעדט ער דאָרט? דער נפש האָט ווייהער אַ שוואַכע שטימע

דער ערשטער טוריסט. ווי מיר דאַכט זיך, האָט ער געזאָגט אַז ער איז פערבלאָנדזעט געוואָרען.

דער צווייטער טוריסט. ניין, ער פערשטייהט אַליין ניט פונוואנען ער האָט זיך אַהין גענומען.

שטימען. ער מוז זיין א יעגער — ער האָט ארומגע־קלעטערט איבער די פעלזען-שטיינער - ס'הייבט זיך ניט אָן, ער איז פראָסט א לונאַטיקער!

דער קאָרעספאָנדענט. ערלויבט נאָר, ערלויבט, מיינע הערען — אין יעדען פאַל איז ער דאָך ניט פון הימעל אַראָבגעפאַלען, און צוריק שמועות'ענדיג... (פערשרייבט געשווינד). דער אומגליקליכער יונגער מענש... ליידט פון קינדווייזאָן פון מאָנד־זוכט אַנפאַלען... די ליכטיגע שיין פון דער פולער לבנה...

וויסטע פעלזען... דער פערשלאָפענער שווייצאר... האָט ניט גוט אויפגעפאַסט...

דער ערשטער טוריסט. (שטילערהייד צום צווייטען) איצט אָקאָרשט איז דאָך ערשט געווען דער מולד.

דער צווייטער טוריסט. אַך, איהר מיינט, דער עולם פערשטייהט עפּעס אין אסטראָנאָמיע?

דער דיקער טוריסט. (ענטציקט) מאַשאַ! בעמערק נאָר—אָט האָסטו אַ דייטליכען ביישפּיעל, וואָס פאַר אַ ווירקונג די לְבָנָה, האָט אויף לעבעדיגע אָרגאניזמען. אָבער וואָס פאַר א שרעקליכע טראגעדיע: ארויסגייהן שפּאצירען ביי דער העלער לְבָנָה און פּלוצלונג-פערקלעטערען אזוי הויך, אז מען זאָל גאָר ניט קענען אראָבנעהמען!

דער קאָרעספּאָנדענט. (שרייבט) וואָס פיהלט איהר? איך הער ניט. העכער! אך, אזוי!... יאָ, יאָ, א שיין שטיקעל לאגע...

דאָס פּובליקום. (נייגעריג) הערט נאָר, הערט, וואָס ער פיהלט. א גרויל, א גרויל!

דער קאָרעספּאָנדענט. (פערשרייבט, לעזענדיג פראַ־ ענווייז) די גלידער זיינען ווי געשמיעדט פון טויט שרעק... דאָס בלוט גליווערט אין די אָדערען... קיין פונק פון האָפנונג... דורך די געדאַנקען גייהען דורך גליקליכע בילדער פון פאמיליען־לע־ בען: די פרוי מאכט קליינינקע בוטערבראָדען צום טיי, פינף קליינע קינדערלאך מיט אונשולדיגע, הימעלשע קֶל'בעלאך דריי־ קען אויס צערטליכסטע געפיהלען... די באָבעניו זיצט אין פאָ־ טעל מיט דער פּיפקע אין מויל... ניין, דאָס הייסט, דער זיידעניו מיט דער פּיפקע. און די באָבעניו... זייהער געריהרט פונ'ם

מיטגעפיהל, וואס ער בעמערקט אין פובליקום... האט אויס- געדריקט זיין ווילען, אז זיין לעצטער זיפץ פאר'ן טויט זאל ווערען אָבגעדרוקט אין אונזער צייטונג...

די ענערגישע דאמע. (עמפערט) וואספאר א ליג- נער דאס איז!

מאשא (אומעטיג) פאפא, קינדער, זעהט—ער הויבט ווידער אָן צו פאלען.

דער דיקער טוריסט. (אין כעס) לאָז מיך צו רוהה! דאָ איז אזא טראגעדיע, און דו... נו, וואס גלאצסט דו מיט די אויגען?

דער קאָרעספאָנדענט. (שרייט) האלט זיך שטארקער! אט אזוי, אזוי! נאָך א לעצטע פראגע: וואס וואָלט איהר געוואָלט איבערגעבען אייערע מיטבירגער, איידער איהר וועט איבערגיין אין א־בעסערע וועלט?

דער אונבעקאנטער. (מיט א שוואכער שטימע) זיי זאָלען אלע גייהן צום טייוועל.

דער קאָרעספאָנדענט. וואס? אהא, איך פערשטיה (פערשרייבט אינדערגיך) די הייסע ליעבע... דעם לעצטען זייגעזונד... ענטשיעדען געגען דער גלייכבערעכטיגונג פון די נעגרען... מיין לעצטער וואונש אז אט די שווארצע טייוואָלים זאָלען קיינמאָל ניט...

א פאסטאָר. (שטופט זיך דורך פערסאָפעטערהייד) וואו זשע איז ער? אהא, אט איז ער! דער אומגליקליכער יונגער מענש! מיינע הערען, דאָ איז נאָך קיינער ניט געוועזען פון די גייסטליכע? ניין? דאנקע שיין. איז דאס מעגליך אז איך בין דער ערשטער?

דער קארעספאָנדענט. (פערשרייבט) א שרעקלי־
כער מאָמענט... געקומען דער גייסטליכער... ביי אלעמען
האָט פערהאפּט דער אָטהעם, פיעל וויינען!...

דער פּאַסטאָר. ערלויבט, ערלויבט, מיינע הערען
אַזינדיגע גְשָׁמָה וויל מאכען די לעצטע הֲכָנות צום הימעל.
(שרייהט) מיין זוהן, צו ווילט איהר זיך צוגרייטען צום הימעל?
זייט זיך מִתְוַדָה פאר מיר אין אייערע עֲבֵרוֹת, און איך וועל זיי
אייך גלייך מְכַפֵּר זיין. וואָס? איך הער ניט.

דער קאָרעספאָנדענט. (פערשרייבט) פון אַלע זיי־
טען הערט זיך אַ יאָמערליכער געוויין. מיט ריהרענדע ווערטער
רעדט איין דער גאָטעס-דיענער דעם פערברעכער, ד. ה. דעם
אומגליקליכען... ווּעלכער דאַנקט איהם מיט אַ שוואַכער שטימע
און מיט טרעהרען אין די אויגען...

דער אונבעקאַנטער. (מיט אַ שוואַכער שטימע) עי,
איהר... איהר וועט פונדאַנען ניט אַוועקגייהן, וועל איך
אַראָבשפּרינגען גלייך אויף אייערע קעפּ. איך וועג זעקס פוד.

אַלע שפּרינגען אָב צוריק אין שרעק און בעהאַלטען זיך איי־
נער אונטער דעם אַנדערען.

שטימען. ער פאלט, ער פאלט!

דער דיקער טוריסט. (אויפגערעגט) מאשא, סאשא,
פעטיא!

די פּאָליציאַנטען. (ענערגיש) מאכט א פלאץ, איך
בעט אָבצוציינען דעם פלאַץ.

די דאמע. לויפט גיכער, זוך אויף דיר פּאפּא, זאָג:
ער פאַלט.

דער פאָטאָגראַף. (פערצווייפעלט) אָ, מיין גאָט, און
ביי מיר אין אפּאראט זיינען די גלעזער ניט צוגעגרייט (וואַרפט

זיך אויף אַלע זייטען, קוקענדיג אויפ'ן אונבעקאַנטען) איין מינוט, איך וועל באלד! זיי ליגען דאָרט ביי מיר אין אויבער-ראָק (ער גייהט אַב אַביסעל אין אַזייט, אַלץ קוקענדיג אויפ'ן אונבעקאַנטען, נאָר ער קעהרט זיך אום גלייך צוריק) ניין, איך קען ניט, אָבער טאָמער וועט... אָ, מיין גאָט! זיי ליגען ביי מיר דאָרט אין אויבער-ראָק! איך וועל באלד, אָט די מינוט. וואָס טהוט מען דאָ!...

דער פּאַסטאָר. פערלירט ניט קיין צייט, מיין פריינד, טהוט זיך אָן אַ כּוחַ און זייט זיך מִתְוַדֶה האָן אין די הויפּט עֲבֵרוֹת, קלייניגקייטען וועלען מיר שוין אָבליינגען אן א זייט.

דער דיקער טוריסט. וואָס פאר א טראגעדיע!

דער קאָרעספּאָנדענט. (פערשרייבענדיג) דער פער-ברעכער, ד. ה. דער אומגליקליכער איז זיך מִתְוַדֶה בִּפְנֵי כָּל עַם וְעֵדָה... ס'ווערען ענטפלעקט שרעקליכע זאַכען... דער רוֹצֵחַ, וואָס האָט געוואָרפען אַ באָמבע אין קאנטאָר פונ'ם באנקיר...

דער דיקער טוריסט. (בתמימות) אָ, וואָס פאר א פּאָדלעץ!

דער פּאַסטאָר. (שרייט) ערשטענס, צו האָט איהר ניט עובר געווען אויף „לא תִרְצָח"? צווייטענס-אויף „לא תִגְנוֹב"? און דריטענס—אויף „לא תִנְאָף"?...

דער דיקער טוריסט. מאשא, פּעטיא, קאטיא, כאשא, וואסיא, פערשטעקט די אויהערען!

דער קאָרעספּאָנדענט. (שרייבט) דאָס אויפגערעגטע פּובליקום... עמפּערונגס אויסגעשרייען...

דער פּאַסטאָר. (מיט היילעניס) פערטענס, צו האָט איהר חָלִילָה ניט מְחַלֵל הַשֵׁם געווען? פינפטענס, צו האָט איהר

ניט בעגעהרט אייער פריגדס איוזעל? זיין אָקס, זיין קנעכט, זיין ווייב? זעקסטענס...

ד ע ר פ אָ ט אָ ג ר אַ ף. (אונרוהיג) מיינע העררען, אנ׳איוזעל!

ד ע ר צ ו ו י י ט ע ר פ אָ ט אָ ג ר אַ ף. וואו, וואו איז אנ׳אייזעל? איך זעה ניט.

ד ע ר ע ר ש ט ע ר פ אָ ט אָ ג ר אַ ף. (רוהיגער) מיר האָט זיך אויסגעוויזען.

ד ע ר פ אַ ס ט אָ ר. איך גראטולירע איך, מיין זוהן, איהר זיינט שוין צוגעגרייט צום הימעל. יעצט קענט איהר שוין רו־הינ... אך, מיין גאָט, וואָס זעה איך? מיטגלידער פון דער „רעטונגס-ארמיי"? עי, פּאָליציאנטען, טרייבט זיי אוועק פון דאנען!

עטליכע מיטגליעדער פון דער „רעטונגס=אַרמיי", מאַנסביל און פרויען אין פאַראַד=מונדירען, מיט מוזיק קומען אָן אויפ׳ן פלאַץ. די מוזיק בעשטייהט נאָר פון דריי אינסטרומענטען: אַ פויק, אַ פידעל און עפּעס אַ גרילצענדער טרומייט.

דער ערשטער מיטגליעד פון דער „רעטונגס אַרמיי" (פויקט מיט׳ן גאַנצען כּוח און שרייט, לאַנגזאַם, און נאָז) בּרי־דער און שוועסטער...

ד ע ר פ אַ ס ט אָ ר. (וויל איהם איבערשרייען און שרייהט נאָך העכער און נאָך מעהר אין נאָז) בּרידער, ער האָט זיך שוין מתודה געווען. איהר זייט עדות, מיינע העררען! ער האָט זיך שוין מתודה געווען און צוגעגרייט זיך צום הימעל.

דער צווייטער מיטגליעד, פון דער „רע־טונגס אַרמיי", אַ דאַמע. (קריכט אַרויף אויף אַ שטיין און שרייט יאָמערליך) אָט אזוי ווי דער זינדיגער האָב איך געבלאָנדזעט אינ־דערפינסטער און האָב געזינדיגט מיט שכּרות, ביז די ליכט פון וואַרהייט...

שטימען. זי איז יעצט אויך שבור ווי לוט.

דער פאסטאָר. הער פּאָליציאנט, איהר האָט געהערט ווי ער האָט זיך מִתְוַדָה געווען און האָט זיך צוגעגרייט צום הימעל?

דער ערשטער מיטגליעד פון דער „רעטונגס־אַרמי“ פּויקט משוגע׳נערווייז אין פּויק, די איבעריגע הייבען אָן צו זינגען א ליעד. ס׳הערען זיך געשרייהען, געלעכטער און פייפערײַ, פון בופעט הערט זיך אויך געזאַנג און געשרייהען: מע רופט דעם קעלנער אין אַלערליי שפּראַכען. די צוטומעלטע פּאָליציאַנטען סטאַרען זיך ווי עס איז אַרויסצודרייהען זיך פון דעם פּאַסטאָר, וואָס שלעפּט זיי, אַז זיי זאָלען מיט איהם ערגעץ, גייהן די פאָטאָגראַפען דרייהען זיך אַרום ווי פערטשאַדעטע. ס׳קומט אָן, רייטענדיג אויף אַן׳איזעל, אַ טוריסטקע, אַן׳ענגלענדערין. דער אייזעל שפּאַרט זיך אַיין מיט די פעדערשטע פיס, וויל מעהר ניט גייהן און הייבט אָן צו שרייהען גלייך מיט אַלעמען. אייניגע ווערען שטילער. די „רעטונגס־אַרמיי“ הייבט אָן אַ־יעקצוגייהן מיט פּאַראַדע פאַסטאָר גייהט אויך אַוועק גלייך נאָך איהר, מאַכענדיג מיט די הענד.

אַן׳ענגלענדער, אַ טוריסט. (צום צווייטען) וואָס איז דאָס פאר א סטאַטעק, אַט די גאנצע האליאסטרע קען זיך גאָר ניט האַלטען מַעֲשֶׂה־מענש.

אַ צווייטער ענגלענדער, אַ טוריסט. לאָמיר אוועקגייהן פונדאַנען.

דער ערשטער ענגלענדער. איין מינוט (שרייט) הערט, רֶב קָרוֹב: אֶפְשָׁר וואָלט איהר ניט מאכען קיין שהיות און שוין אראָבפאלען?

דער צווייטער. וואָס רעדט איהר, סער וויליאם?

דער ערשטער. (שרייט) כיידען איהר זעהט ניט, אז זיי וואַרטען מעהר ניט ווי אויף דאָס? און, אלס דזשענטעלמען, דאַרפט איהר זיי טהאָן דעם פערגניגען, און אליין אויך פְּטוּר ווערען פון אזא ערנידערונג—עפענטליך צו ליידען פאר אזא עֶרֶב־רַב.

דער צווייטער. סער וויליאם!

דער דיקער טוריסט. (ענטציקט) אָט דאָס איז א ריכ־טיגער אמת! כאשא, פעטיא, הערט: מ׳האָט געזאָגט אנ׳אמת. וואָס פאר א טראגעדיע!

עפּעס א טוריסט. (טרעט צו צום ערשטען ענגלענדער) ווי סמיעט איהר עס צו זאָגען?

דער ערשטער ענגלענדער. (שטופּט איהם אָב) וואַרפט זיך אראָב אהן שהיות, איהר הערט, אויב אייך פעהלט מוט, וועל איך אייך אונטערהעלפען מיט א גוטען שאָס. זיינט איהר מְרוּצֶה, צו ניין?

אַ שטימע. אָט דער געלער טייוועל האָט געמוזט משוּ־גע ווערען!

דער פּאָליציאַנט. (האַפּט דעם ענגלענדער פאַר׳ן האַנד) איהר האָט קיין רעכט ניט דאָס צו טאָהן. איך וועל אייך ארעסטירען.

עפּעס אַ טוריסט. א באַרבאַרישעס פאָלק!

דער אונבעקאנטער. (שרייהט עפּעס).

ס׳ווערט אונטען אַ גערודער · מע שרייהט פון אַלע זייטען: „הערט, הערט"!.

דער אונבעקאַנטער. (אויפ׳ן קול) נעהמט צו צו אַל־די שוואַ־צע יאָהר אָט דעם באַלוואַן. ער וועט מיך נאָך שיסען. און זאָגט דעם בַּעַל־הַבָּת אז איך קען שוין מעהר ניט.

שטימען. וואָס זאָגט ער? וואָסער בַּעַל־הַבַּית? ער רעדט, נעבאך, פון וועג.

דער דיקער טוריסט. סאשא, מאשא, אָט איז א בילד, ווי א מענש גייהט אראב פון זין. פעטיא, דערמאָהן זיך גיכער אָן האמלעט.

דער אונבעקאַנטער. (אין כעס) זאָגט אַז דער גאַנ־צער רוקען ברעכט מיר.

מאַשאַ. (אומעטיג) פאפא, קינדער, יעהט, ער הייבט אָן צו צוקען מיט די פיס.

קאַטיאַ. זאָג, פאפא, דאָס רופט זיך קאָנוואולסיע?

דער דיקער טוריסט. (ענטציקט) כ'ווייס ניט, ס'קען זיין—וואָס פאַר אַ טראַגעדיע!

סאַשאַ. (מיט אַ אונצופרידענע שטימע) קאַטיאַ, וואָס פאַר אַ נאַר דו ביסט! לערנט און לערנט—און ווייס ניט אַז דאָס רופט זיך אַגאָניע; און טראָגט נאָך ברילען! איך קען שוין מעהר גיט, פאַפאַ.

דער דיקער טוריסט. איהר בעקלערט נאָר, קינ־דער: דער מענש דאַרף באַלד אַראָבפאַלען און הַרְג'ענען זיך אויף טויט, און וועגען וואָס זאָרגט ער? וועגען דעם רוקען!

ס'הערט זיך אַ געפילדער׳ עטליכע פאַנאַנדערגעוואָשעטע טוריס־טען טאַסקען כמעט מיט געוואַלד עפּעס אַ דערשראָקענעם מענשען אין אַ ווייסען זשילעט. ער שמייכעלט, פערנייגט זיך אויף אַלע זייטען און מאַכט מיט די הענט׳ טאָ ער לויפט פאָראויס׳ בעת מע שטורהעט איהם פון הינטען׳ טאָ ער זוכט אַרויסצודרייהען זיך און פערמישען זיך אין עולם׳ נאָר מען חאַפּט איהם און מע שלעפּט ווייטער׳

שטימען. אַזאַ געמיינע נאַרעריי! ס'איז אַנ'אַקציע צו זאָגען! עי, פּאָליציאַנט, נעהמט זיך אקאָרשט צו עם!

אַנדערע שטימען. וואָס איז דאָרט? וואָס פאַר אַ נאַרעריי? וואָס האָט פּאַסירט? הערט, מ'האָט געהאַפּט אַ גנב!

דער מענש. (מאַכט פערנייגונגען און שמייכעלט) דאָס איז אַ קאַטאָוועס, מיינע ליעבע הערען, נאָר אַ קאַטאַוועס! דער עולם קלאָגט זיך אויף לאַנגווייליע, האָב איך איהם געוואָלט אביסעל אויפמונטערען...

דער אונבעקאַנטער. (מיט בעס) עי, בעל-הבית!

דער מענש. באַלד, באַלד.

דער אונבעקאַנטער. ביז וואַנען וועל איך דאָ אויסשטייהן, ביז תחית המתים? אָבגערעדט ביז צוועלף אַ זייגער, און יעצט איז וויפיעל?

אַ הויכער טוריסט מיט פערדריהטע וואָנצעס. (גאַנץ אויסערזיך) איהר הערט, מיינע הערען? ס'אָקאַזועט זיך אַז אָט דער ניעגאָדיאַי אין וויסען זשילעט האָט געדונגען אַנ'אַנ־דער ניעגאָדיאַי, און האָט עם פּראָסט צוגעבונדען צום פעל־זען־שטיין.

שטימען. סיידען ער איז צוגעבונדען?

דער הויכער טוריסט. נו יאָ, צוגעבונדען און קען ניט פאַלען, מיר זיינען דאָ אלע אויפגערעגט, מיר ערגערען זיך דאָ, און ער האָט אַפּילו ניט די מעגליכקייט אַראָבצופאַלען.

דער אונבעקאַנטער. ווי געפעלט ער אייך! אַ נאַר וועל איך זיין פאַר 25 רובל צו ברעכען זיך דעם האַלז און אַקען! הערט, בעל-הבית, איך קען מעהר ניט, דאָ האָט מיך עפּעס איינער, אַ משוגע'נער, געוואָלט שיסען, דער פּאַס

טאָר האָט מיר דאָ צוויי שעה נאָכאַנאַנד געדולט דעם קאָפּ.— דאָס איז ביי אונז ניט געווען אין אָבריידּ!

פאַשאַ. איך האָב דיר געזאָגט, פּאַפּאַ, אַז בעדעקער שרייבט לינענס, און דו גלויבסט אַלעמען און שלעפּסט אונז אַרום ניט געגעסענער-הייד.

דער בעל-הבית. דער עולם קלאָגט זיך אויף לאַנג-ווײַלע... איך האָב מעהר ניט געוואָלט אַביסעל אויפמונטערען דעם עולם...

די ענערגישע דאַמע. וואָס רעדט איהר? איך הייב ניט אָן צו פערשטייהן. פאַר וואָס וועט ער ניט אראָב-פאַלען? ווער דען, אייגענטליך, וועט פאַלען?

דער דיקער טוריסט. איך ווייס אויך ניט וואָס דאָ טהוט זיך. ס'פערשטייהט זיך, ער מוז אַראָבפאַלען.

פעטיא. דו ווייסט קיינמאָל ניט וואָס מיט דיר טהוט זיך, פּאַפּאַ, מע זאָגט דאָך דיר אַז ער איז צוגעבונדען.

פאשא. סיידען מע קען זיך מיט איהם צונויפרעדען! ביי איהם איז אַ ליאַדרא בעדעקער טייערער ווי זיינע אייגענע קינדער.

פעטיאַ. אויך מיר א טאטע!

דער דיקער טוריסט. האלט דעם צונג.

די ענערגישע דאמע. וואָס טהוט זיך דאָ? ער מוז אַראָבפאלען.

דער הויכער טוריסט. ניין, איהר בעמערקט נאָר, וואָס פאר א נארעריי! איהר וועט אונז, ר' קרוב, אָבגעבען דין וחשבון.

דער בַעַל־הַבָּת. דער עולם קלאָגט זיך אויף לאנג־ וויילע, האָט קיין פּעראַיבעל ניט, מיינע הערען. איך האָב גע־ מיינט אייער טובה... איינינע שטונדען אַנגענעהמע אויפרעגונג... א נערוועך־אויפמונטערונג... אנ'אויפפלאקערונג פון 'אלטרואיס־ טישע געפיהלען...

אנ'ענגלענדער. דער בופעט איז אייערער?

דער בעל־הבת. מיינער.

דער ענגלענדער. און דער האָטעל וואָס אונטען איז אויך אייערער?

דער בַעַל־הַבָּת. דער עוֹלָם קלאָגט זיך אויף לאנגוויילע...

דער קאָרעספּאָנדענט. (פערשרייבט) א נאַגלע נאַ־ רעריי... דער אַרענדאטאָר פון בופעט, וועלענדיג פערגרעסערען די לייזונג פאר שטארקע משקאות, עקספּלאָאטירט די אידעאַל־ סטע מענשליכע געפיהלען... דער עולָם איז מָלֵא רְצִיחָה.

דער אונבעקאַנטער. (אין כעס) זאָגט מיר בַעַל־הַבָּת, ווי לאַנג נאָך וועט איהר מיך דאָ האלטען?

דער בעל־הבת. וואָס ווילט איהר נאָך פון מיר האָ־ בען? וואָס פעלט אייך? מע נעהמט אייך אראָב אין אָבענד, צו ניין?

דער אונבעקאַנטער. א שיינע מַעֲשֶׂה, מעהר פעהלט ניט איך זאָל נאָך דאָ בלייבען היינגען א גאנצע נאכט!

דער בַעַל־הַבָּת. נו. טאָ קענט איהר אויפוואַרטען נאָך עטליכע מינוט. דער עולם קלאָגט זיך אויף לאנגוויילע...

דער הויכער טוריסט. ניין, איהר פערשטייהט, וואָס איהר האָט דאָ געטהאָן, הינדס־קעפּ איינע, צו ליעב איי־ ערע עקעלהאפטע אבזיכטען האָט איהר עקספּלואַטירט דעם

אידעלען געפיהל פון מענשען-ליעבע. איהר האָט בײ אונז ארױס, גערופען שרעק און מיטלייד, איהר האָט פערגיפטעט אונזער הארץ מיט רהמנות—און וואָס לאָזט זיך אויס צום סוף? עס לאָזט זיך אויס, אז אָט דער טויגעניכטס, איער נידערטרעכטי־גער קאָמפּאניאָן, איז גאָר צוגעבונדען צום פּעלזענשטיין, און ניט נאָר ער װעט ניט אראָבפאלען, װי אלע װארטען אויף דאָס, נאָר ס'איז איהם גאָר אונמעגליך צו פאלען.

די ענערגישע דאַמע. וואס רעדט איר, ער מוז אראָבפאלען?

ס'קומט אָן פערסאָפּעָטערהייד דער פּאַסטאָר.

דער פּאַסטאָר. וואָס, ער לעבט נאָך אהא, אָט איז ער, װי געפעלען אייך די שארלאטאנעס פון דער „רעטונגס־ארמײ"?

א שטימע. איהר װייסט נאָך גאָרניט װאָס דאָ טהוט זיך: ער איז צוגעבונדען.

דער פּאַסטאָר. וואָס? צו וואָס איז ער צוגעבונדען צום לעבען? ע, מיר זיינען אלע צוגעבונדען צום לעבען, ביז דער טויט בינדט ניט פאנאנדער. נאָר װי די מַעשֶׂה איז דאַרט, צו ער איז צוגעבונדען, צו ניין, איך האַב איהם צוגעגרייט צום הימעל! און יענע שארלאטאנעס...

דער דיקער טוריסט. עי, פּאָליציאנט! מע מוז מאכען א פּראָטאָקאָל!

די ענערגישע דאַמע. (צוטרעָטענדיג צום בַעל־הַבַּת) איך װעל בשום אופן ניט ערלויבען מע זאָל מיך נאַרען. איך האָב געזעהען װי א לופטשווימער איז געפלויגען פון אונטער די װאָלקענס און – טראַך אָן אַ דאַך, געזעהען װי אַ טינער האָט צעריבען אַ דאמע...

אַ פאָטאָגראַף. איך האָב קאַליע געמאַכט דריי קאַ־טושקעס אין מיין אפּאַראַט, אַראָבנעהמענדיג אָט דעם טויגע־ניכטס. איהר וועט מיר, רב־קרוב, בעצאָהלען פאַר זיי ווי אַ טאַטע!

דער דיקער טוריסט. אַ פּראָטאָקאָל, אַ פּראָטאָקאָל! וואָס פאַר אַ פרעכהייט! מאשא, פעטיאַ, סאשא, וואסיא, רופט דעם פּאָליציאַנט.

דער בעל־הבית. (טרעט אָב, פערצווייפעלט) איך קען דאָך איהם ניט נייטען צו פּאַלען, אז ער וויל ניט. איך פון מיין צד, האָב געטהאָן וואָס כ׳האָב געקענט. אבער, מיינע הערען...

די ענערגישע דאַמע. איך וועל בשום אופן ניט ערלויבען!

דער בעל־הבית. ערלויבט, מיינע הערען. איך גיעב אייך מיין עהרען וואָרט, דעם אַנדער מאָל וועט ער אַראָבפּאַלען, און איצטער וויל ער דאָך ניט!

דער אונבעקאַנטער. וואָס זאָגט איהר דאָרט וועגען אַן׳אַנדער מאָל?

דער בעל־הבית. האַלט דאָרט דעם צונג!

דער אונבעקאַנטער. פאַר פינף און צוואנציג רובל?..

דער פּאַסטאָר. וואָס זאָגט איהר צום עזות פּנים! איך האָב אָקאָרשט געשטעלט דעם לעבען אין סכנות, אַבי צו צוגרייטען עם צום הימעל—איהר האָט דאָך געהערט, ווי ער האָט געסטראַשעט צו פּאַלען מיר אויפ׳ן קאָפּ? און יעצט איז ער נאָך ניט צופריעדען. נואָף! גנב! גזלן! האָסט בעגעהרט דעם חבר׳ס אייזעל!...

דער ערשטער פאָטאָגראַף. מיינע הערען, אַן׳אייזעל!

דער צווייטער פאָטאָגראַף. וואו, וואו איז אנ'אייזעל? איך זעה ניט.

דער ערשטער פאָטאָגראַף. (בערוהיגט זיך) מיר האָט זיך אויסגעדאַכט.

דער דריטער פאָטאָגראַף. איהר זייט אליין, בְּמְחִלָה, אַנ'אייזעל. צוליעב איך האָבען זיך ביי מיר די אויגען אויסגעקרימט, קוקענדיג.

מאַשאַ. (אימעטיג) פּאַפּאַ, קינדער, זעהט, אָט גייהט דער פּאָליציאַנט.

עס ווערט אַ געדרודער, אַ סומאַטאָחע. אַ טייל צופּען דעם פּאָליציאַנט, אַ טייל דעם בעל־הבית, און ביידע שרייען: „ערלויבט, ערלויבט מיינע הערען!"

דער דיקער טוריסט. ען פּאָליציאַנט! אָט איז ער דער רַמַאי, דער זשוליק...

דער פּאַסטאָר. פּאָליציאַנט! אָט איז ער, דער נואֵף דער גזלן, דער בּענעהערער פון דעם חבר'ס אייזעל...

דער פּאָליציאַנט. ערלויבט, ערלויבט, מיינע הערען אָט וועלען מיר באַלד מאַכען, אַז ער זאָל זיך מוֹדֶה זיין און תְּשוּבָה טהאָן.

דער בַּעַל־הַבַּיִת. איך קען דאָך איהם ניט נייטען צו פאַלען, אַז ער וויל ניט!

דער פּאָליציאַנט. ען, דאַרט אויבען, רֶבּ קְרוֹב! איהר קענט אַראָבפאַלען, צו ניין? זאָגט דעם אמת!

דער אונבעקאַנטער. (מיט אַ ברוגז'ער שטימע) איך וויל ניט פאַלען.

שטימען. אַהאַ ער האָט זיך מודה געווען! אָט אַ ניע־גאָדיאַי!

דער הויכער טוריסט. פּאָליציאַנט, שרייבט: אין אַבזיכט... צו מאַכען אַ גוטען געשעפט... און ווערענדיג עקס־פּלואַטירען דעם געפיהל פון מענשען־ליעבע... דעם היילינען געפיהל... ע... ע... ע...

דער דיקער טוריסט. קינדער, הערט, מע מאַכט אַ פּראָטאָקאָל, וואָס פאַר אַ שיינע מְלִיצָה!

דער הויכער טוריסט. דעם היילינען געפיהל, וועלכען...

דער פּאָליציאַנט. (שרייבט אויפמערקזאַם, אַרויסשטעקענדיג דעם צונג אָנאַזייט) דעם געפיהל פון מענשען־ליעבע... דעם היילינען געפיהל, וועלכען...

מאַשאַ. (אומעטיג) פּאַפּאַ, קינדער, זעהט, אָט גייהט אַ פּובליקאַציע.

עס קומען אָן איינינע מוזיקאַנטען מיט טרומייטען און פּויקען. פּאַר זיי פון פאָרענט גייהט עפּעס אַ יאָלד און טראָגט אויף אַ הויכען דראָנג אַ גרויסען פּלאַקאַט, אויף וועלכען ס'איז אויס געמאָלט אַ מענש מיט שרעקליך לאַנגע האָר און מיט אַנ' אויפשריפט „כ'האָב געהאַט אַ פליך".

דער אונבעקאַנטער. פּערשפּעקטיוו! דאָ, ברידער־לעך, נייהט אַ פּראָטאָקאָל! טראָגט זיך אָב, וואָס ניבער.

דער יאָלד מיט'ן פּלאַקאַט. (שטעלט זיך אָב און הייבט אָן צו ריידען אויפ'ן קול) כ'האָב געהאַט אַ פליך פונ'ם ערש־טען טאָג אָן וואָס איך בין געבארען געוואָרען, און אַ לאַנגע צייט נאָך דעם. די קנאַפּע ביסעל האָר, וואָס האָט בעדעקט מיין קאָפּ אויפ'ן צעהענטען יאָהר, האָט ניבער אויסגעזעהען ווי וואָל אָיידער ווי האָר. צו דער חַתוּנָה איז מיין קאָפּ געווען נאַקעט ווי אַ קירבעס, און די יונג ווייבעל...

דער דיקער טוריסט. וואָס פאַר אַ טראַגעדיע, אָקאָרשט הַתּוֹנָה געהאַט און מיט אַ מאָל אזא קאָפּ—איהר פער־שטייהט, קינדער ווי שרעקליך דאָס איז?

אַלע הערען־צו איפּמערקזאַם, און אַפילו דער פּאָליציאַנט איז פערגליוועערט געוואָרען מיט דער פעדער אין האַנד.

דער יאָלד. (מיט התלהבות) און ס'איז געקומען דערצו, אַז דער גאַנצער גליק פון פאַמיליען־לעבען איז געהאַנגען ניט מעהר ווי אויף אַ האָר. אַלע מיטלען צו מאַכען וואַקסען די האָר, וואָס ווערען געוועהנליך אַנאָנסירט פון פערשיעדענע שאר־לאַטאַנעס...

דער דיקער טוריסט. פעטיא, נעם אַקאָרשט אַרויס דאָס נאָטיצביכעל.

די ענערגישע דאַמע. אבער ווען וועט ער שוין פאַלען?

דער בעל־הבית. (ליעבענסווירדיג) דעם אַנדער מאָל, גנעדיגע פרוי, דעם אַנדער מאָל! איך וועל איהם צובינדען ניט אַזוי שטאַרק... און איהר פערשטייהט?...

צו אַלע גוטע אָנגעדענקונגען צו יאַנק

דיר די פּויעסט צודי דעם זעלבסט מיר

ניט פֿאַרגעסן, און ווידער ווינטש

איך דיר צו דעם זעלבסט אויבן די

גרעסטע אויספֿירונגען, און פֿאַר-

בלײַב געזונט פֿון מיר דײַן חבֿר

ישראל בן רישני

ראָשחודש: אייר, טאָג דאָנערשטיק,

צו דײַן אַרויספֿאָר!

Новогродская ул 5 —
Барановичи